

Regler og praksis vedrørende adjunktkurset i universitetspædagogik

Regelgrundlaget for adjunktkurset

Reglerne for *Pædagogikforløb for adjunkter ved Aarhus Universitet* er vedtaget i [konsistorium 1994](#). Reglerne var begrundet i det ministerielle *Stillingsstruktur-notat*, der definerede adjunkturet som en uddannelsesstilling vedrørende pædagogik og nævnte pædagogiske kvalifikationer som en forudsætning for at kunne få et lektorat.

Siden reglerne blev formuleret (i) er der kommet krav om pædagogisk kvalificering ind i udviklingskontrakter, akkrediteringsbestemmelser og kvalitetspolitikker, (ii) har AU investeret betydeligt i universitetspædagogisk udviklingsarbejde rettet ikke bare mod adjunkter, men mod undervisere på alle karrieretrin, (iii) har AU fået en portfolio-politik ved ansættelser, (iv) AU er fusioneret i 2007 (med institutioner med egne regler og traditioner på området) og reorganiseret i 2012.

Pædagogikforløb for adjunkter ved Aarhus Universitet har i de snart 20 år, det har eksisteret, udviklet sig både med hensyn til omfang, indhold og form uden at reglerne er fulgt med. Der er således et betydeligt gab mellem regler og praksis på området.

Praksis for adjunktkurset

Kursusdelen

Pædagogikforløbet for adjunkter består af to dele: (1) et kursusforløb og (2) et praktikforløb. Kursusforløbet afvikles som fire moduler – et internat og tre moduler på campus i Aarhus. Kurset fire moduler har fokus på planlægning af undervisning, beherskelse og udvikling af undervisningsteknikker, brugen af Educational IT i undervisningen samt dokumentation af egne undervisningskompetencer i form af udformning af et undervisningsportfolio.

Kurset svarer til 150 arbejdstimer. Det er normen at kurset tages på ét semester, men *kan, efter ansøgning om dispensation* strækkes. Der udbydes et kursus for dansktalende adjunkter hvert forårs- og efterårssemester, og der udbydes et adjunktkursus for engelsktalende adjunkter hvert efterårssemester.

Se program og datoer for kurserne (både det danske og engelske forløb af adjunktkurserne) på Universitetspædagogisk Netværks hjemmeside www.upnet.au.dk.

Praktikdelen

Praktikdelen består i, at adjunkten i to semestre har en erfaren kollega i eget faglige miljø, som adjunkten løbende kan drøfte problemstillinger i tilknytning til undervisning med. Det kan være spørgsmål vedrørende bl.a. planlægning og afvikling af undervisning, vejledning, eksamen og karaktergivning samt undervisningsevaluering. Det anbefales endvidere at adjunkt og vejleder gensidigt i et vist omfang overværer hinandens undervisning.

Normering af arbejdet

Adjunkten

Normsætningen omkring deltagelse i adjunktuddannelsen er en del af de lokale arbejdstidsaftaler og som sådan et institutanliggende. Der er meget forskellige normsætninger fra institut til institut. Nogle steder er der ingen kompensation andre steder er der aftalt timereduktion i undervisning eller andet.

Til eksempel: På hovedområdet School of Business and Social Sciences, BSS, har man i forbindelse med nye normsætninger i 2012 besluttet, at alle adjunkter i adjunktperioden samlet højest skal undervise 75 % af normen for en lektor, således at de har tid til pædagogisk uddannelse og til at søsætte ny forskning. Men den harmonisering blandt institutterne på BSS er helt ny, og gælder kun på BSS.

Men reglerne er forskellige og adjunkterne er nødt til at spørge til reglerne lokalt.

Vejlederen

Også normsætningen for at fungere som pædagogisk vejleder for en adjunkt er en del af de lokale arbejdstidsaftaler og som sådan et institutanliggende. Der er også her meget forskellige normsætninger fra institut til institut.

Hvad forventes af vejlederne?

Det forventes, at vejlederen løbende i en to semesters periode drøfter problemstillinger i tilknytning til undervisning med adjunkten. Det kan være spørgsmål vedrørende bl.a. planlægning og afvikling af undervisning, vejledning, eksamen og karaktergivning samt undervisningsevaluering. Det anbefales endvidere at adjunkt og vejleder gensidigt nogle gange overværer hinandens undervisning.

Hvem udpeger adjunktens pædagogiske vejleder?

Praksis er forskellig fra institut til institut. Ansvar for, at det sker, er i sidste instans institutlederens. Adjunkten bør tages med på råd, da det er afgørende for et godt forløb, at adjunkt og vejleder har tillid til hinanden.

Skal vejlederne på kursus?

Nej. For år tilbage var vejlederne inviteret med på internatkurset sammen med adjunkten. Det er vejlederne ikke længere.

Nogle fakulteter inviterer adjunktvejlederne i et givet semester til frokostmøde med orientering om adjunktkurset og drøftelse af vejlederrollen. Praksis er forskellig på de forskellige fakulteter.

Skal adjunkten have både en pædagogisk og en faglig vejleder?

Nej. Tanken er, at den pædagogiske vejleder er en fagkyndig underviser, som dels kender stoffet/fagområdet og dels kender den lokale undervisningspraksis.

På DPU og det tidligere ASB har adjunkten tidligere haft to vejledere, men også her har man nu kun én vejleder.

Skal vejleder vurdere adjunkten?

Nej. Vejleder skal først og fremmest støtte og inspirere adjunkten og drøfte pædagogiske og didaktiske spørgsmål, som knytter sig til faget (fagdidaktik) som supplement til kursUSDelen, der i højere grad fokuserer på almen didaktik og universitetspædagogik.

Vejleder kan skrive en udtalelse om (aspekter) af adjunktens undervisning og undervisningskompetencer, som adjunkten kan vælge at lægge i egen undervisningsportfolio sammen med andre dokumenter.

Bedømmelsen af adjunktens undervisningskompetence sker først og fremmest ved ansøgning og vurdering til næste stilling (lektorat) på grundlag af adjunktens samlede undervisningsportfolio.